

	نام و نام خانوادگی : کلاس: دهم رشته: انسانی نام دبیر: صنعتگر	باسمه تعالی آموزش و پرورش بندرکیشهر دبیرستان غیردولتی پژوهندگان سوالات امتحانی درس تاریخ (۱) درنوبت دوم	تاریخ: ۱۴۰۱/۳/۹ مدت: ۹۰ دقیقه ساعت: ۸ صبح	
ردیف	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره تجدیدنظر:	امضا دبیر:
	بخش اجباری			
۱	با توجه به مبحث مآدها به سوالات جواب دهید. الف: چه عاملی زمینه ساز اتحاد قبایل ماد شد؟ ب: دو مورد از اقدامات هوخشتر را بنویسید.			
۲	در مورد منشور کورش چه می دانید؟			
۳	دو مورد از گزینه های زیر در اقدامات داریوش بزرگ درست است، آنها را مشخص کنید. الف: اصولی و شیوه کشورداری که داریوش بنا نهاد تنها در دوره هخامنشیان پابرجا بود. ب: تاسیس سپاه جاویدان از جمله اقدامات این پادشاه است. ج: احداث جاده شاهی و برپایی کاخ ها و بناهای مجلل، به ویژه در هگمتانه و پاسارگاد نیز از اقدامات داریوش است. د: شهرت فوق العاده داریوش در تاریخ ایران به خاطر اقدامات اساسی و کم نظیر که برای ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی، انجام داد.			
۴	دو مورد از عوامل موثر در سقوط ساسانیان را بنویسید.			
۵	هدف سلوکوس و جانشینانش از ایجاد شهرهای جدید در قلمرو وسیع حکومتشان چه بودو ساکنان این شهرها چه وظیفه ای داشتند؟			
۶	چرا در دوران هخامنشیان ماموران اداره بازرسی و نظارت به عنوان چشم و گوش شاه شناخته می شدند؟			
۷	متن را بخوانید و به سوالات جواب دهید. در دوره اشکانی، پادشاه اشکانی بالاترین مقام سیاسی و نظامی کشور به شمار می رفت. علاوه بر خاندان شاهی، خاندان های بزرگ دیگری نیز در قدرت و حکومت سهیم بودند که معروف ترین این خاندان ها عبارت بودند از: کارن یا قارن در نهاوند، سورن در سیستان و مهران در ری. این خاندان ها در مناطق و سرزمین هایی خود به صورت موروثی حکومت می کردند و تا حدودی در اداره قلمرو خود استقلال داشتند. آنان دارای سپاه دائمی بودند و حتی به نام خود سکه ضرب می کردند این گروه از حاکمان محلی برای نشان دادن اطاعت و وفاداری خویش به حکومت اشکانی، علاوه بر پرداخت باج و خراج سالانه، به هنگام جنگ، سپاه خود را در اختیار اشکانیان قرار می دادند. شیوه غیرمتمرکز اداره حکومت اشکانیان، شیوه حکومت ملوک طوایفی نامیده شده است. در دوره ساسانی نیز پادشاه همچنان در راس هرم قدرت سیاسی قرار داشت علاوه بر شاه، افراد و گروه های دیگری از قبیل اعضای خاندان شاهی، سران خاندان های قدیمی، وزیران، روسای ادارات و روسای روستاها، در قدرت و اداره کشور سهیم بودند و مقامات بالای کشوری و لشکری را در اختیار خود داشتند. پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر اقدام به توسعه و تقویت تشکیلات اداری منسجم و منظمی کردند در نتیجه این اقدام ها، از تعداد حکومت های موروثی محلی به طور محسوسی کاسته شد و مناطق مختلف کشور به ویژه نواحی جنوبی و مرکزی آن تحت نظارت و سلطه مستقیم حکومت ساسانی قرار گرفت. الف: وضعیت حکومت های موروثی در زمان اشکانیان و ساسانیان را با هم مقایسه کنید.			
	ب: در دوره اشکانی و ساسانی بالاترین مقام سیاسی کشور چه کسی بود؟			

۸	شباهت ها و تفاوت های سپاهیان اشکانی و ساسانی را بنویسید.	۱
۹	نمودار هرم اجتماعی ایرانیان در دوران هخامنشیان و ساسانیان را به دقت ملاحظه فرمایید و شباهت آنها را بنویسید.	۱/۵
۱۰	عوامل موثر بر وضعیت اقتصاد و معیشت مردم ایران را در دوران ایران باستان شرح دهید.	۱/۵
۱۱	سیاست دینی اشکانیان چه آثار و نتایج فرهنگی و اجتماعی در پی داشت؟	۱/۵
۱۲	به نظر شما استفاده از زبان های ایلامی و بابلی در اسناد رسمی هخامنشیان، نشان دهنده کدام ویژگی حکومت هخامنشی است؟	۱
۱۳	به تصویر دقت کنید، چه شباهت هایی در آنها می بینید؟ از این شباهت ها چه نتیجه ای می توان گرفت؟ سمت راست سردیس آشوربانیپال که بر اساس نقش برجسته کاخ نیوا ترسیم شده و سمت چپ سردیس داریوش یکم که بر اساس نقش برجسته های تخت جمشید ترسیم شده است.	۱
	بخش اختیاری: دانش آموزان عزیز لطفا در این بخش فقط یکی از مجموعه (الف) یا (ب) را انتخاب کنید و پاسخ دهید.	
	مجموعه الف (درس ۱ تا ۳)	

۱	متن زیر را بخوانید و به سوال پاسخ دهید: فاطمه امروز به همراه پدر و مادر خود به موزه ایران باستان رفت. او در آنجا از آثار تاریخی مانند مرد نمکی ؛ سکه های دوره ساسانی ،پیکره سنگی شیربدون سر مربوط به دوره هخامنشی و ماکت شیروگاو بالدار که اصل آن در موزه لوور نگه داری می شود، آشنا شد. فاطمه برای مطالعه بیشتر به کتابخانه ملی رفت و تعدادی کتاب ازجمله تاریخ هردوت ،تاریخ ایران باستان نوشته حسن پیرنیا و ایران در زمان ساسانیان اثر آرتور کریستن سن و مجلات رشد آموزش تاریخ را امانت گرفت. منابع دسته اول و دسته دوم در متن بالا را مشخص کنید؟	۲				
۲	با توجه به رویدادهای زیر یک خط زمان رسم نمایید.(توجه داشته باشید که ترتیب زمانی رویدادها رعایت نشده است) تاسیس سلسله ساسانی در سال ۲۲۴ میلادی تسلط ساسانیان بر یمن ۵۷۰ میلادی جنگ حران ۵۳ قبل از میلاد به دار آویختن مانی ۲۷۴ میلادی	۱/۵				
۳	دو سوال تاریخی برای تحقیق فرضی،اهمیت و نقش جاده ابریشم در دوره ساسانیان بنویسید	۰/۵				
۴	در مورد رابطه دو سویه باستان شناسی و علم تاریخ چه می دانید؟	۱				
	مجموعه ب(درس ۴تا۸)					
۱	دو مورد از گزینه های زیر در مصر باستان درست است،آنها را مشخص کنید. الف:یکی از دستاوردهای برجسته تمدن مصر باستان ،ابداع خط هیروگلیف و میخی بود ب:مصریان با استفاده از نی کاغذی به نام پاپیروس ابداع کردند ج:مورخان،تاریخ مصر باستان را به سه دوره:امپراتوری قدیم،میانه و معاصر تقسیم می کنند. د:مصریان باستان به زندگی بعد از مرگ باور داشتند	۰/۵				
۲	نوع حکومت و شیوه حکمرانی در سومر و یونان باستان(آتن) چه شباهت و تفاوتی با یکدیگر داشتند؟	۲				
۳	با توجه به دین بودایی سوالات جواب دهید. الف:این دین چگونه به وجود آمد؟ ب: دو حقیقت از چهار حقیقت عالی در این دین را بنویسید	۱				
۴	با توجه به تقسیم بندی،جواب دهید. <table border="1"><tr><td>ساسانیان</td><td>اشکانیان</td><td>کیانیان</td><td>پیشدادیان</td></tr></table> الف:مورخان براساس چه معیاری تقسیم بندی بالا را به ایران باستان نسبت می دادند؟ ب:مطالب مربوط به این تقسیم بندی چگونه بود؟	ساسانیان	اشکانیان	کیانیان	پیشدادیان	۱/۵
ساسانیان	اشکانیان	کیانیان	پیشدادیان			
	موفق باشید					

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	الف) حمله پی در پی آشوریان به قلمرو ایشان ب) تثبیت قدرت مادیان بر قلمرو خود و از بین بردن آشوریان با همکاری بابلیان
۲	این منشور به دستور کوروش پس از فتح مسالمت آمیز بابل نوشته شد و بعد ها در بابل کشف شد و نشان دهنده فرهنگ مدارا جویانه ایرانیان است که اولین منشور حقوق بشر دانسته می شود و به شش زبان جهانی ترجمه شده و بدل آن نیز در مقرر سازمان ملل متحد است
۳	ب و د
۴	پیام جذاب اسلام که همه را به برابری برادری و یکتاپرستی فرا می خواند و روحیه قوی اعراب مسلمان
۵	هدف آنها ترویج فرهنگ یونانی در بین ایرانیان بود ساکنان این شهر ها وظیفه داشتند از شورش های احتمالی و هجوم طوایف کوچرو جلوگیری کنند.
۶	زیرا آنها به صورت مخفیانه اعمال مأموران دیگر و مقامات رسیدگی می کردند تا متوجه شوند که اوضاع کشور به سامان است
۷	الف) در زمان ساسانی از تعداد این حکومت ها کاسته شد اما در زمان اشکانی این حکومت ها مستقل بودند اما برای نشان دادن اطاعت خراج سالانه و سپاه به لشکر مرکزی می دادند. ب) پادشاه
۸	در هر دو حکومت به نیروی سوار نظام اهمیت زیادی داده میشد اما ابتکار ساسانیان در استفاده از فیل و تاسیس نیروی دریایی جدید بود همچنین سوار نظام سنگین متعلق به دوره ساسانی است در هر دو سپاه به پیاده نظام چندان اهمیت داده نمیشد
۹	در هر دو طبقه بندی و نابرابری دیده می شود اما در زمان ساسانیان گروه های حاکم و گروه های توده مردم خود نیز دارای طبقاتی می شوند و این نابرابری ها تشدید می شود
۱۰	عوامل مدیریتی اقلیمی و سیاسی همواره بر اقتصاد مردم ایران موثر بوده است به طور مثال در زمان هایی که حکومت های لایقی وجود داشتند و امنیت برقرار بود وضعیت اقتصادی خوب بود اما هنگامی که ناامنی به وجود می آمد و یا دشمن های خارجی به کشور هجوم می آوردند اقتصاد وضعیت چندان خوبی نداشت همچنین بلایای طبیعی مانند سیل و طغیان رودخانه ها و بیماری های کشنده واگیردار باعث رکود تولید میشد
۱۱	زمینه را برای زندگی مسالمت آمیز مذاهب و عقاید مختلف و پیروانشان به وجود آورد
۱۲	شرکت دادن اقوام تابع حکومت و جلب وفاداری آنها از این راه
۱۳	با توجه به شباهت هایی که موجود است می توان گفت که هنرمندان ایرانی در سنگ نگاره ها از مردم بین النهرین به ویژه آشوریان الهام می گرفتند
۱۴	منابع دسته اول مانند مردان نمکی سکه ها پیکر سنگی و همچنین کتاب هردوت و منابع دست دوم مانند ماکت شیر و گاو بالدار تاریخ ایران باستان حسن پیرنیا و ایران در زمان ساسانیان کریستین سن و مجلات رشد آموزش تاریخ
15	جنگ حران-تاسیس ساسانی-به دار آویختن مانی-تسلط بر یمن
۱۶	آیا این جاده از شهرهای بزرگ آن زمان عبور می کرد کالاهای صادراتی و وارداتی که در این جاده حمل و نقل می شد شامل چه چیزهایی بود
۱۷	از طرفی منابع مکتوب علم تاریخ برای شناسایی و مطالعه آثار و مکانهای باستانی منبع خوبی است از سوی دیگر نتایج کاوش های باستان شناسان منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان است
۱۸	ب و د

۱۹	هر دوی آنها در ابتدا به صورت موروثی اداره می شدند اما در یونان پس از شکل گیری طبقه ثروتمند نوعی دموکراسی که با نوع امروزی آن متفاوت است به وجود آمد
۲۰	الف) این دین توسط بودا تبلیغ شد و در برابر آیین برهانی به وجود آمد. ب) زندگی سراسر پر از رنج و درد است خواستن و آرزو کردن سرچشمه این درد هاست
۲۱	الف) بر اساس منابعی مانند خدای نامه ها و شاهنامه آمیخته به اساطیر ایران هستند ب) سلسله های پیشدادی و کیانی تاریخ اساطیری به حساب می آمدند و سلسله های ساسانی و اشکانی جزو تاریخ واقعی بوده
نام و نام خانوادگی نویسنده پاسخ: علی غلامی	

جزوه سیپی